

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIUVOU 4. — TELEFON 2-92

Nyílt levél

SEICARU PAMFIL urnak országgyűlési képviselő és a Curentul főszerkesztője

Néhány hét előtt a parlamentben Beniu miniszter ur szóvá tette Önnek egyikét, melyben Blum Leon francia miniszterrel foglalkozott, akiről gunyos hangon nem a leghízelgőbb tónusban írt. Beniu miniszter ur kifogásolta az Ön cikkét. Ön megmagyarázta, hogy miként kell tenni azt, amit írt. Ez az Ön cikke körüli parlamenti vita jut eszembe, amikor elszámomat, hogy nyílt levél formájában forduljak Önhöz.

Az újságírók zömének és különösen nekünk romániai magyar újságíróknak nem en van alkalmunk, hogy félreértett vagy félremagyarázott cikkeinket a nagy nyilvánosság előtt helyes világításba helyezjük. A különösen nem áll ez módunkban akkor, amikor az Ön és a többi fővárosi román lapársunk egyes vidéki tudósítói szabadjára resztük fantáziájukat és olyan vádakot kötölnak, amelyek megmérgezik a közhangulatot ellenünk és számtalan esetben existenciára törnek.

A főváros messze esik a mi vidéki centrumunktól és így nincs is lehetőség arra, hogy a tudósítók által beküldött cikkeket azok tartalmi valósága szempontjából ellenőrizzék. Másutt sincs ez különben, de ezen mi magyar újságírók és szerkesztők úgy tegyük, hogy feltétlenül megbízható emberek tudósításait fogadjuk csak el. Nem fogja rossz néven tőlem, ha megállapítom, hogy ez az Ön lapjánál nincsen mindig így.

Ön távol a vidéktől és a parlamenti csaták zajában hadakozva nem is ismerheti a mi életünket. Újságírói életünket. Nekünk minden hirt, minden kis kommunikét a legnagyobb gondossággal meg kell vizsgálnunk, vigyáznunk kell, hogy egy-egy híreskét milyen betűkből szednek, melyik oldalon nyer elhelyezést, mert soha nem tudjuk, hogy ki sértődik meg tulzott érzékenységekben, ha a beküldött kommuniké nem garmond betűkkel, hanem borgissal szedve jelenik meg, vagy x. nögyelet karácsonyfa-ünnepélyéről szóló bejelentés megelőzi y. asztaltársaság híret. Társadalmi, nemzeti-ségi, felekezeti érzékenységek vannak és sok-sok — rosszindulat. Mindezekkel megküzdeni szinte lehetetlenség. De az igekezet megvan bennünk. És rendszerint nagyobb bajok nem is származnak, ha csak valamilyen rejtett erő, melyek indító energiáját a legtöbbször soha nem tudjuk meg, működésbe nem lépnek. Hogy milyen rejtett erő ez, arról az Ön és más fővárosi lapok tudósítói tudnának számot adni.

Az én lapomnak nem először van keletlenlése az Ön timisoarai tudósítói miatt. Néhány év előtt az egyik ilyen tudósítója, akít azóta utóélet tragikus végzete, olyan bajt zudított lapomra, hogy három hétig tartott, amíg a hibát jóvá tudtam tenni. Hogy milyen anyagi és erkölcsi kárt okozott, arra nem szeretek gondolni sem. Az anyagi kár természetesen soha nem térült meg, az erkölcsi veszteséget esztendőnk becsületes munkájával pótoltuk.

Higye el, hogyha a sors véletlenje foly-

tán magyarok is vagyunk és mint nemzetki-sebbség élünk a román nemzetöbbség tenger-e közepette, azért nem vagyunk becste-telenek, nem vagyunk tisztességtelenek, nem vagyunk az államra, a társadalomra, a köz-rendre veszedelmes emberek. Emlékszem, hogy Olaszországból való visszatérése után Ön milyen nagy tisztelet és becsülés hang-ján szólott Mussoliniról és az olaszokról. És nagyon finom keztyüs kézzel tud írni a né-metekről is. Ennek oka valószínűleg abban rejlik, hogy az ottani közszellem bátran szembeáll a baloldali világszemlélettel és annak társadalmi reformtörékvéseivel, ame-lyek megvalósítása érdekében nemcsak Oroszországban, de Spanyolországban is patakokban ömlik a vér. Minden betűnk, amit leírunk az újságban, ugyanazt a célt szolgálja, mint az Ön társadalmi szemléle-té. Talán az a baj, hogy több fárada-góvt vet magának ahhoz, hogy megismerje a fá-vcéli német és olasz nemzetet, de rohanó ut-jában nem vette észre, hogy itt saját hazá-jában is vannak nemromán népek, amelye-ket megismerni érdemes volna, sőt talán, ugyis mint parlamenti képviselőnek és egy nagy lap főszerkesztőjének érdeke és egy kicsit kötelessége is. Ha megismerne ben-nünket, akkor nemcsak megszeretne, hanem meg is becsülné és nem jelenhetnének meg olyan cikkek ellenünk, amilyenek csatuem nap-nap után nyomdafestékre találnak.

Hogy ezt a nyílt levelet most Önhöz írom, annak oka egy kicsit személyes is. A Curen-tul tegnap reggel ideérkezett december 18-iki számában egy cikk jelent meg az Ön timisoarai tudósítójától. A cím maga is so-katmondó: Egy timisoarai magyar lap szemtelensége. Az alcím pedig így hangzik: A Déli Hírlapot fel kell függeszteni. A cikk tartalma maga nem marad el a címek mö-gött. Csak azt a részét reprodukálom, mely-

ből kimutatom, hogy mennyire lelkiismeret-lenül vezetik félre lapja olvasóit. Ez a rész így hangzik:

„Az elmúlt napokban a timisoa-rai rendőrprefektura, Grita Ovidiu rendőrkezes úr kezdeményezésé-re, úgy rendelkezett, hogy a kávé-házakban és az összes nyilvános helyeken a pincérek szólítsák meg a közönséget kizárólag román nyel-ven.”

„Ezt a rendszabályt regisztrálva, a Déli Hírlap nemcsak azt engedí meg magának, hogy guny tárgyává tegye, mint a sovinizmus kilengé-sét, de fenyegetőzik is, hogy a Magyar Párt helyi tagozata majd megmutatja (va pune la punct) a „visszaélő” kvestort azzal az in-terpellációval, amelyet a magyar képviselők mondanak el a parla-mentben ebben a kérdésben.”

Hogy a következőkben fenyegetőzik és követeli, hogy a lapot szüntessék be, ez nem annyira következmény, mint inkább tétel, amelyhez meg kellett találni az indokot. Ez az indokolás pedig hamis és hamisított.

Ne vegye rossz néven, ha kissé részlete-sebben foglalkozom az ügygel, de ez csak egy a sok közül, séma, amelyre ráhúzzák az eseteket. És ha azt akarom, hogy perrend-szerűen bizonyítsam állításaim valódiságát, akkor fel kell sorakoztatnom a tényeket is. Mert én tényekkel akarok bizonyítani és cá-folni. Tehát a Timisoarai megjelenő Bana-ter Deutsche Zeitung december 6-iki számá-ban a következő cikk látott napvilágot. Igyekezem azt a formát és betűtípust repro-dukálni, ahogyan az eredeti cíl megjelent.

Csak román dalok a kávéházakban? A rendőrség utasításokat ad

Városunk vendéglőseit tegnap az egyes kerületi rendőrkormányzatok elé idézték, ahol különböző utasításokat kaptak. Lelkére kötik a vendéglőtulaj-

A Banater Deutsche Zeitung delután jelenik meg, a Déli Hírlap pedig másnap reggel. Munkatársunk tehát érdeklődött a rendőrségen a hír valódisága iránt és ezt úgy ott, mint pedig a vendéglősök ipartár-sulatánál megerősítették. Erre a Déli Hir-lap december 7-iki számában a következő hír jelent meg. Itt is híven adjuk vissza a megjelenési formát.

— Rendőrségi utasítás a vendéglősök és kávéháztulajdonosok részére. A vá-rospan működő vendéglősök és kávéház-tulajdonosok idézést kaptak az egyes kerületi rendőrségekre, ahol különböző utasításokat közöltek velük. Így felhív-ták a vendéglősöket, hogy ők maguk és

donosoknak és a kiszolgáló személyzet-nek, hogy amennyire csak lehetséges más nyelven, mint románul ne beszélje-nek.

személyzetük is a román nyelven kívül lehetőleg minél kevesebbet beszéljenek más nyelven. A rendőrség egyben azt a kívánását fejezte ki, hogy a vendéglői és kávéházi zenekarok csak román és nemzetközi zeneszámokat játszanak.

Az ugyancsak timisoarai Temesvarer Zeitung december 10-iki számában a köv-ekező hír jelent meg:

— A vendéglősökre vonatkozó rendel-kezések. A pincérszindikátus 415/936. szám alatt köriratot intézett tagjaihoz. Ebben a helyi hatóságok rendelete alap-ján figyelmeztetik a pincéreket, hogy szigorúan tilos a jövőben a vendégeket

idegen állam nyelvén üdvözölni, a fi-zetőpincért, a süteményest, a trafikost, stb. hívni. A szindikátus ezért felszólít-ja a pincéreket, hogy ezeket az állam nyelvén hívják, a fizetőpincért „plata”, a süteményest „paine” vagy „prajituri”, a ruhatárost „garderoba”, a szivarká-árust „trafica” vagy „tigari” szavakkal. A szindikátus figyelmezteti tagjait, hogy ehhez szigorúan alkalmazkodja-nak, mert különben úgy a pincéreket, mint a szindikátust eljárásnak teszik ki. A köriratot Cotosman elnök és Simon Gh. titkár írták alá. A vendég-lősre vonatkozó rendelkezések különben a vendéglős ipartársulat választmányi ülésén is szóba kerültek. A Magyar Párt — mint értesülünk — felkérte a parlamenti csoportot, hogy erre vonat-kozólag interpellációt jelentsen be a parlamentben.

Ezen hír alapján a Déli Hírlap következő napi, december 11-iki számában az alábbi hír jelent meg:

— A vendéglősöknek és kávéházaknak szóló utasítás. A rendőrség — mint megírtuk — szöbelleg utasította a vendéglősöket és ká-vésöket, hogy személyzetük a jövőben nem üdvözölheti a vendégeket idegen állam nyelvén, a fizetőpincért, kényerest, ruhatárost, vagy pedig a szivarost is a személyzetnek csak románul szabad szólítani. A pincérek szindikátusa erre a rendelkezésre körirat-ban figyelmezteti most tagjait azzal, hogy az utasítást tartásák be. A Magyar Párt bán-sági tagozata a párt parlamenti csoportját arra kéri, hogy ebben az ügyben interpellál-jon a parlamentben.

Megengedi a kérdés felvetését, hogy a Déli Hírlap ebben a kérdésben hol ironizált, hol fenyegetőzött, hol írt „visszaélő”, hol sértette az államérdeket, hol izgatott, vagy egyáltalában hol és mivel követett el olyasmit, ami az Ön lapja timisoarai tudósi-tójának cikke szerint annyira felháborító, hogy ezért csak egy büntetés járhat: a lap-beszűntetés? Lehet, erre Ön azt mondja, hogy nem nagyjelentőségű az ilyen szemé-lyes izü támadás és nem kell komolyan venni, hiszen következő nap már nem is en-lékszik reá senki. Hát ez nálunk nem ége-szen így van. Az ilyen cikkek a fullánkja megmarad sokszor azokban, akik sorsukat írték. És mit szólhat hozzá a belügy-miszterium vagy miniszterelnökség sajtóosz-tálya, ha ilyeneket cáfolatlanul olvas? Nem következhetik be tényleg az az eset, hogy egy megrendszabályozzák a kipécézett la-pot, hogy az arról koldul? Volt már reá eset.

En nem panaszkodni akartam. Egy kérel-mem van Önhöz, a nagy fővárosi újság fő-szerkesztőjéhez, nekem, egy vidéki magyar lap főszerkesztőjének, aki jövőre ünnepe-lhetné harmincéves újságírói jubileumát, ha a mai nehéz időkben ilyesmi egyáltalában

szébe juthatna. En három évtizeden át mindenkor az igazság szolgálatában állottam. Ezt az igazságot szolgálom ma is. És szolgálom becsülettel meggyőződéssel azt a népek közötti közeledést, melyet nekem nem kellett megtanulnom könyvekből vagy újságokból, mert a Bánság sok néplakta földjén a levegővel szívtam magamba, legkisebb gyermekkorom óta. Ősz fejjel én már nem fogom megtanulni a gyűlölködést. De fáj, ha igaztalanul bántják lapomat,

melynek szelleme a szeretet szelleme. És fáj, ha az Ön lapjában kell olvasnom a mostanéhoz hasonló cikkeket, amelyek valahogyan nem illenek az Ön, sokszor emelkedett szellemű írásaihoz. Az a kérés, adjon szigorú utasítást tudósítóinak, végezzék munkájukat lelkiismeretesen és amit csinálnak, azt felelősségtudattal csinálják. Akkor ilyen ferdítések és gyanúsítgatások nem fognak napvilágot látni és megszületik — sokkal könnyebben — az a zavartalan harmónia, amelyre minden országnak szüksége van.

Talán az adventi hangulat fogékonyabbá teszi az Ön munkatársait a eregének szívét is a szeretet és megértés szelleme számára és együtt tudunk munkálkodni annak az országnak felvirágzása érdekében, mely mindkettőnknek közös hazája és azoknak a népeknek boldogulásáért, amelyek ezt az országot Istennek olyan sokszínű virágos kertjévé teszik.

Kollegiális tisztelettel
VUCHETICH ENDRE Dr.

Ha Bucureștibe jön, ne mulassza el felkeresni a
Klein-csárdát
București, Strada Popa Taiu 26
Kifőző házi koszt / Erdélyi borok / Olcsó árak
Elsőrangú cigányzene / Reggelig nyitva

a szegény cselédnek már két-három napig nem adtak enni, akkor bőséges vacsoráját annak szemelattára fogyasztotta el. A leány maga mesélte el, hogy amikor az anyja tüzes vassal égette Augustin Anna nyelvét és az ájultan esett össze, akkor segített anyjának a cselédet becipelni a cselédszobába. A vádirat felolvasása után meghallgatták az orvosszakértő véleményét. Az orvos szerint Grete ugyan teljesen anyjának ördögi befolyása alatt állott, de azért mégis beszámítható állapotban volt. Az elnök azután tekintettel a tárgyaláson várható borzalmas részletekre, zárt tárgyalást rendelt el.

Döntő támadást intéztek a spanyol felkelők Madrid ellen

Anglia és Franciaország közös terve, amelyet a spanyol polgárháború megszüntetése ügyében dolgozott ki, nem talált a két hadviselő fél előtt kedvező fogadtatásra. Ez azonban sem az angol, sem pedig a francia kormányt nem kedvetlenítette el véglegesen és

E den angol külügyminiszter most új közvetítési tervet dolgozik, amelyet hamarosan átnyújtanak egy a valenciai, mint pedig a burgosi spanyol kormánynak.

Amennyiben a két fél a tervet elvben kicserélése érdekében megindult tárgyalásokat. A terv szerint a két fél továbbra is megszállva tartja azokat a területeket, amelyeket az ellenségeskedések megszüntetése napján birtokukban tartanak. Abban az esetben, ha a hadviselő felek ezt az ajánlatot sem fogadják el, úgy Anglia és Franciaország felhagy minden további közvetítési kísérlettel és csupán a semlegességi paktum szigorú betartására szorítkozik.

A két spanyol tábor között a tuszok kicserélése érdekében megindult tárgyalások meghiusultak. A Saint Jean de Luz francia határvárosban tartózkodó külföldi ügyvivők felajánlották ugyan közvetítésüket, ezt azonban az érdekeltek nem fogadták el.

Bilbaói jelentés szerint a baszk-kormány azzal a kérelemmel fordult a pápához, hogy Franco tábornoknál fegyverszünet megkötése érdekében közbenjárjon.

Ez a fegyverszünet egyelőre a karácsonyi ünnepekre terjedne. Hír szerint a pápa megígérte a közvetítést.

A Fearles angol torpedóhajó, amelyen kétszázhetvennégy menekülő van, Bilbao kikötőjéből való kifutása után összekötött egy spanyol hajóval, amelyen tuszokat tartottak fogva. A spanyol hajó elsüllyedt. A tuszokat kimentették és a szárazföld egyik börtönében helyezték el őket.

Madrid fölött a nemzeti csapatok huszonhét repülőgépe jelent meg és bombákat dobott a fővárosra. A legtöbb bomba a munkásnegyredre esett. A kormánycsapatok ötven repülőgépe szállott fel és légiharcot folytatott a támadókkal. A nemzetiek két repülőgépét lelőtték, a többi elmenekült.

Madridban, Santanderban, Barcelónában és Bilbaóban igen kevés az élelmi

szér és a lakosság sokat nélkülöz. A polgári lakosság sürgeti erre való tekintettel a hadvezetőséget, hogy kössön fegyverszünetet.

Párisból jelentik, hogy Berrier amerikai repülő, aki a spanyol népfrontra kormány szolgálatában áll, tegnap Párisba érkezett. Az újságírók előtt elmondta, hogy az utóbbi időben annyi orosz repülőgép és orosz pilóta érkezett a barcelónai kormány számára, hogy

ennek légiflottája már sokkal erősebb, mint a nemzeti kormányé.

Az orosz repülőgépek szétszedett állapotban érkeznek és azok felszerelésére Alicanteban külön gyárat létesítettek. Berrier elmondta még azt is, hogy Pá-

risban a valenciai kormány számára francia repülőgépeket vásárol.

Barcelónai jelentés szerint a katalán kormányválság elintéződött. Megállapodtak abban, hogy a kormányt, amelynek tizenegy minisztere lesz, Companys alakítja meg.

A madridi védelmi tanács közli, hogy az elmúlt huszonnégy órában a felkelők gyalogsággal és motorizált csapatokkal nagy támadást intéztek Madrid ellen. A támadást nagy légi előkészítés előzte meg. Husz bombavető és huszonnyolc vadászrepülőgép rengeteg bombát dobott a fővárosra. A támadók közül a kormánypárti repülők harmat lekötték.

Nistor Dimitrie dr. prefektus felhívása a Duca-szobor leleplezési ünnepségén való impozáns megjelenésre

Vasárnap városunkban kettős ünnepség lesz. Dél előtt tizenegy órakor teszik le az új görög keleti román székesegyház alapkövét, tizenkét órakor pedig megtartják Duca néhai miniszterelnöknek a piarista liceummal szemben felállított mellszobrának leleplezését. Mindkét ünnepségnél az egyházi szertartást nagy pápi segédlettel Mager Andrei dr. aradi görög keleti püspök végzi. Az ünnepségen részt vesznek Lapadatu Alexandru szenátusi elnök, a Román Akadémia elnöke, Jaman di Victor kultuszminiszter, mint a kormány képviselője, valamint Bratianu Constantin, a liberális párt országos elnökének képviselője Bratianu Bebe volt államtitkár, továbbá

számos szenátor és képviselő. Az ünnepségre meghívást kapott valamennyi testület, kulturegyesület, valamint intézmény. A szomszédos államokból számos előkelő személyiség is megjelenik a kettős ünnepségen. Ezenkívül a megye különböző községeiből is igen sok küldöttség érkezik a városba.

Nistor Dimitrie dr. megyei prefektus felhívja a város lakosságát, hogy nemzetiségre való tekintet nélkül vasárnap délelőtt tizenkét órakor vegyen részt Duca volt miniszterelnök szobrának leleplezési ünnepségén. Ilyen módon a lakosság kegyeletesen hódol a nagy államférfi emlékének, aki fáradhatatlan munkával és őszinte önfeláldozással szolgálta az országot és a trónt.

A bestiális kéjgyilkos asszony leánya nyugodtan nézte a kis cseléd borzalmas megkínóztatását

A bécsi bíróság — mint annak idején megírtuk — Luner Josefint, egy jó módú építómérnök feleségét halálra, férjét pedig hosszabb fegyházbüntetésre ítélte. Lunerné büne az volt, hogy Augustin Anna nevű cselédeleányát hosszú ideig tartó rendszeres kínzással meggyilkolta és arról a férjje is tudott. A tárgyaláson kiderült, hogy ezeknek a kínzásoknak szemtanuja volt igen gyakran Lunerné leánya, a tizenhat esztendő

Grete is. Ezért a leány ellen is vádat emeltek és ügyében tegnap kezdte meg a tárgyalást a fiatakoruak bírósága. A vádirat, amelyet a tárgyalás elején felolvastak, borzalmas részleteket mond el Augustin Anna kinszenvedéséről. Eszerint Grete teljesen érzéketlenül nézte végig a szegény cselédeleány szenvedését, pedig tudta, hogy az anyja kéjvágyból kínozza Augustin Annát. Luner Grete igen sokszor megtette azt, hogy amikor

A lugoji Magyar Párt beszámol működéséről

Lugojon vasárnap, december 20-án délelőtt összegyűlt az ottani magyarság, hogy meghallgassa a Magyar Párt severinmezei vezetőségének beszámolóját az elmúlt esztendő tevékenységéről. Az évi közgyűlésen a pártvezetőség a beszámolón kívül hű képet adja a magyar kisebbség jelenlegi helyzetének, ezenkívül ismerteti jövő munkaságának irányelveit.

A Magyar Párt lugoji tagozata az elmúlt esztendőben folytatta a maga elé tűzött munkát, amelynek fősúlya a jövő magyar nemzedék anyanyelvi oktatása. Többszörösen eljár a lugoji római katolikus egyház által fentartott magyar nyelvű napközi gyermekotthon zavartalan működése érdekében, a magyar tannyelvű hitvallásos iskolába járó szegény tanulókat tandíjsegéllyel támogatta és tankönyveket adományozott számukra. A párt vezetősége a város másnyelvű lakosaival való megértő együttélés biztosítása mellett állandóan szemmel tartotta a magyarság érdekeinek megvédését. Egykezett a különböző kisebbségi kulturális és egyházi intézmények fennmaradását különböző közbenjárásokkal lehetővé tenni. Egyáltalában a hozzáférhető egyének ügyes-bajos dolgait mindenkor lelkiismeretesen intézte el és az anyagi bajokba került sorstestvéreket lehetőleg támogatni igyekezett.

A Magyar Párt lugoji tagozata büszke lehet az általa elért eredményekre. Sohasem verte nagy dobra munkásságát, hanem csendesen és hűségesen dolgozott.

Titokzatos orosz megbizottak kísérik utjában a kínai lázadók vezérét

A nankingi kormány elhatározta, hogy Csang-Hsueh-Liang tábornok kommunisták lázadását minden rendelkezésére álló eszközökkel leveri. A nankingi kormány nagyobb hadsereget küldött a lázadók ellen és Si a n f u tartomány keleti részén már meg is indultak a harcok a kommunisták csapatok és a kormány katonái között.

Sanghaiból érkezett jelentés szerint a kommunistáknak sikerült a kormánycsapatok előnyomulását átmenetileg megállítani.

A nagy összecsapás Hua-Sien között történt. Ez a város a Sanghai és Sianfu közötti vasútvonal mentén fekszik. A Reuter-ügynökség tudósítójának jelentése szerint Csang-Hsueh-Liang tábornok seregének egyik magasrangú tisztje kijelentette, hogy a lázadó csapatok nem állanak összeköttetésben az orosz kommunistákkal és erre nincs is szükségük.

Ho-Yang-Sin, a nankingi kormány hadügyi minisztere, maga veszi át a kormánycsapatok vezetését, melyek Csang-Hsueh-Liang ellen vonulnak. Csang-Hsueh-Liang három gyalogos hadosztályt küldött a kormánycsapatok ellen. Ebből a három hadosztályból azonban kettő átpártolt a kormánycsapatokhoz.

A Csang-Hsueh-Liang parancsnoksága alatt álló kínai gyalogezred a Vei-Ho folyó torkolatánál megkísérelte a kormánycsapatok megállítását, azonban ezek visszaszorították a lázadókat.

Egy szemtanú részletesen elbeszéli Csang-Kai-Csek marsallnak fogságba jutását.

A marsall Sianfu tartományban az egyik üdülőtelepen tartózkodott és amikor onnan visszafelé indult, utközben gépkocsiját hirtelen megrohanták a lázadók.

Kísérete szembeszállt a lázadókkal, akik azonban túlerőben voltak és a marsall testőrségének valamennyi tagját lemészárolták. Csak egyetlen ember menekült meg, aki hírül vitte a marsall elhurcolását.

Sanghaiból táviratozzák, hogy a lázadó Csang-Hsueh-Liang tábornok repülőgépen Sianfu tartományból Tajfufuba érkezett. Kíséretében öt titokzatos személyiség volt, akiknek kilétét senki nem tudja. A lázadó tábornoknak ez az utazása nagy izgatottságot kelt.

Azt hiszik, hogy a kíséretében levő ismeretlenek az orosz szovjet kormány megbizottai.

Sziensi tartomány déli részén heves

Karácsonyi olcsó kalapvásár!

Velour kalap 375 lei
Nyulször-kalap 275 lei

és egyéb „KORBER” kalap különlegességek

„COSTUM ELEGANT”

(V. Piața Dragălina 13., a kath. iskolával szemben)

harcok folynak a kormánycsapatok és a felkelők között. Lojcsangba a kormánycsapatok harminc repülőgépe érkezett, amely a front felé folytatja útját.

Csang-Hsueh-Liang tábornok rádióban bejelentette, hogy Csiangtin-Uen tábornokot Nankingba küldte.

Valószínűnek tartják, hogy

Csang-Hsueh-Liang tábornok látva a kormánycsapatok nagy felvonulását, megegyezést akar létesíteni Nankinggal.

Csiangtin-Uen tábornok Nanking felé való utaztában telefonon közölte, hogy Csang-Kai-Csek Sianfuban tartózkodik és semmi baja nincsen.

A legbarátságosabb kapcsolatok állanak ienn Franciaország és Anglia, valamint Amerika és Oroszország között

Párisban a francia radikális szocialista párt végrehajtó bizottsága ülést tartott, amelyen a párt elnöke, Daladier hadügyi miniszter beszámolt az általános nemzetközi helyzetről. Hangsúlyozta, hogy Franciaország és Anglia, továbbá az Egyesült Államok, valamint Szovjetország között a lehető legbarátságosabb kapcsolatok állanak fenn. Megemlítette, hogy a világ népei ebben az esztendőben hétszáz milliárd

francia frankot fordítottak fegyverkezésre. Franciaország békét akar, azonban, hogy a békét megőrizhesse, szükséges, hogy erős legyen. Elismeréssel szökött úgy a jobb-, mint pedig a baloldali pártokról, amelyek mind megszavazták a nemzetvédelem céljaira szükséges összegeket. A hadsereg létszámát és a fegyverkezést — mondotta — egyelőre nem lehet csökkenteni.

Félmillió zsidó él német földön, aki elvesztette állampolgárságát

Genfből jelentik, hogy a zsidók világkongresszusának végrehajtó bizottsága beadványt intézett a Népszövetség reformjának kérdését tanulmányozó bizottsághoz. A beadvány kéri, hogy a zsidóságra alkalmazzák a kisebbségek védelméről szóló rendelkezéseket. Szólítsák fel azokat az államokat, amelyek a kisebbségvédelmi szerződést aláírták, hogy vállalják kötelezettségeiket tartásukba. Azt a kivánságot is kifejezi a beadvány, hogy a kisebbségvédelmi intézke-

déseket a nem tagállamok is alkalmazzák, azokat az államokat pedig, amelyek ezentul be akarnak lépni a Népszövetségbe, szólítsák fel, hogy előzetesen vállalják a kisebbségek védelmét. Rámutat a beadvány még arra is, hogy Németországban 500.000 zsidó él, aki kormányintézkedés következtében elvesztette állampolgárságát, kisebbséggé lett anélkül, hogy a kisebbségeket illető védelemben részesülne.

Egyöntetű tiltakozás a kamarában Pop Ghita képviselő egyik interpellációja nyomán

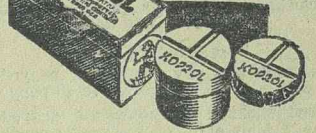
A kamara ülésén botrány támadt Pop Ghita nemzeti parasztpárti képviselő felszólalása nyomán, amely a politikai életben nagy hullámokat ver. Pop Ghita ugyanis egyik interpellációjának bejelentése alkalmával szökött a regáti román elemnek az erdélyi közigazgatási állásokba való beözönlése ellen. Ezen kijelentés ellen a kamara képviselői egyöntetűen tiltakoztak és még a nemzeti parasztpárti képviselők is elhagyták az üléstermet, hogy ezzel is kifejezést adjanak rosszallásuknak. Az erdélyi képviselők szintén tiltakoztak és Mihalache, a nemzeti parasztpárt elnöke, a kamara folyosóján megbotránkozva szökött Pop kijelentéséről, amelyről előzőleg nem volt tudomása. Goga Octavian a kijelentésre válaszul a kamarában be-

szédet mondott és a nemzeti egység kihangsúlyozásával megállapította, hogy az ország lakossága ilyen különbséget nem ismer. Goga beszéde közben Pop Ghita sértő szavakat kiáltott feléje, mire a nemzeti keresztény párt képviselői tetteleg inzultáltak Pop Ghitát. Ezután Pop Ghita képviselő Goga megsértése, Urziceanu és Robu képviselők pedig Pop Ghita inzultálása miatt fegyelmi bizottság elé kerültek, amely azonban mindhármukat felmentette.

Ezzel az ügy még nem fejeződött be, mert a nemzeti parasztpárt vezetőit még mindig foglalkoztatja Pop Ghita felszólalása. Sokan rendszabályokat követelnek a képviselő ellen, hogy ezzel is bizonyítsák Pop Ghita kijelentésének személyes jellegét. Mihalache a nemzeti pa-

KOPROL

az egész világon ismerik a csokoládépasztilla a legkiválóbb ellenszere a ROSSZ EMÉSZTÉSNEK, a MIGRENNEK, a SZÉKREKEDÉSNEK, az EMÉSZTŐ SZERVEK INFEKCIÓJAINAK

rasztpárt parlamenti csoportját tegnap délelőttre hívta össze, amelyen foglalkoztak Pop Ghita kijelentésével. Mihalache kifejtette, hogy Pop Ghita a parlamenti csoport előzetes tudta nélkül olvasta fel interpellációját. Mihalache a beszéde után eltávolozott az ülésről. A parlamenti csoport így határozatot nem hozott. Ma a nemzeti parasztpárt állandó választmánya tart ülést. Pop Ghita képviselő a parlamenti csoport ülésén nem vett részt.

A kamara tegnapi ülésén Pop Ghita két nap előtti kijelentésével kapcsolatban ismét heves jelenetekre és élénk vitára került a sor. Robu nemzeti keresztény párti képviselőt megakadályozták az újabb tettelegesség elkövetésében. Madgearu és Goga szóváltása után Robu meg akarta támadni Serdicit, de több képviselő közbevetette magát és a tettelegesség erre elmaradt. Robu közben egy padot eltört, majd az elnök felfüggesztette az ülést.

Az elcsábított leány apja véres elégtételt vett

Belgrádban néhány nap előtt nyitott utcán agyonlőtte magát Dimitrievics Mila, Dimitrievics Dusan miniszteri osztálytanácsos feltűnően szép leánya. A leány néhány hét előtt ismerkedett meg Sztójjanovics Bata mérnökkel, aki hevesen udvarolt neki. A mérnök a leányt autón kivitte az egyik közeli kirándulóhelyre és ott két napig tartózkodott vele. Mikor visszatértek, megállottak az egyik forgalmas utcán, ahol a leány kiszállt az autóból, majd a mérnökkel való rövid beszélgetés után elkövette az öngyilkosságot. Sztójjanovics mérnököt letartóztatták, mert az a gyanú merült fel ellene, hogy a leányt elcsábította és az ezért követett el öngyilkosságot. Tegnap a leány apja egyik rokona társaságában megjelent az ügyészségen, ahol meghallotta, hogy a vizsgálatbíró éppen akkor hallgatja ki Sztójjanovics mérnököt. Az ajtóban álló szolgát félrehelyezte, berohant a terembe, revolvert rántott és négy lövést adott le leányának csábítójára, azután maga ellen fordította a fegyvert. Dimitrievics Dusan miniszteri osztálytanácsos azonnal meghalt, Sztójjanovics mérnököt haldokló állapotban kórházba szállították.

Sztójjanovics mérnök, aki a volt pénzügyi államtitkár fia, a kórházban rövidesen meghalt.

HITLER ÉS FAULHABER BIBOROS TÁRGYALÁSA EREDMÉNYTELEN. Néhány hét előtt az egész világ közvéleménye meglepéssel fogadta azokat a híreket, hogy Hitler német birodalmi vezér és Faulhaber biboros között tárgyalások indultak meg. A tárgyalások azt a reménységet keltették, hogy a német birodalom és a katolikus egyház között létrejön az ohajtott béke. A bécsi Reichspost jelentése szerint a Hitler és Faulhaber között lefolyt legutóbbi tárgyalás eredménytelen maradt, mivel a német ifjúság nevelésének érdekében nem tudtak megegyezésre jutni.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában:

Megénosoknak egy hónapra 70, negyed-
évre 200, félévre 380, egész évre 750 lei

Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-
évre 160, félévre 300, egész évre 600 lei

Betétezőknek, közhivataloknak és köz-
üzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak
egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Megénosoknak egy hónapra 4, negyed-
évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő

Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed-
évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő

Telefon:

— 82, este 10 óra után 14—09 vagy 2—09

A „Temesvári Zeitung” nyomda
nyomása

Patikák éjszakai szolgálata

December 14-től december 20-ig váro-
sunkban a következő gyógyszertárak tartan-
ak éjszakai szolgálatot:

Az I. kerületben a Bratianu-téren levő
Götz-gyógyszertár.

A II. kerületben a Traian-téren levő Ki-
gyó-gyógyszertár.

A III. kerületben a Carol-bulevardon levő
Szent Antal-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Bratianu-utcában levő
Diana-gyógyszertár.

Az V. kerületben a Corvin-gyógyszertár
és Fratellán Panajoth Ernő gyógyszertára
állandó éjszakai szolgálatot tart.

Akinek halálhírére költik

az soká él, — tanítja a közmondás. Akit
azonban élve eltemetnek, annak meg éppen
nagyon jó kilátásai vannak a hosszú életre,
— bizonyítja egy a délamerikai Arkanzas
államban megtörtént csodálatos eset. Kies
Mangolia városkában ötvenhárom esztendő-
vel ezelőtt egy magános, gazdag, középkori
asszonyt temettek. Nem térsz többé vissza,
— szokták az örökösök, ahogy a sirvermet
a körülállva épp arra készülődtek, hogy a
végérvényes göröngyöt rádobják a koporsó-
ra. Azonban örömlük korai volt. Mert a „ha-
lott” éktelen dörömböléssel jelentkezett és
olyan alaposan feltámadt leendő poraiból,
hogy másnap már ásót ragadott és maga
hantolta be a saját sírját. A sajnálatos fél-
reértés után pedig még ötvenhárom évig élt
viruló egészségben, revánképen most már
ő maga kísérve ki a temetőbe az egész haj-
dani folyámpát, ahogy azok szép sorjában
az idők folyamán mind kipusztultak körü-
lőtte. Most aztán, kilencvenéves korá-
ban mégis meghalt, még pedig annak rend-
je-módja szerint komolyan és — ahogyan
azt az arkanzasi tudósítók jelentik — ezut-
tal végérvényesen. (Flaneur)

— Karácsonyi szünet a közhivatalok-
ban. Fővárosi jelentés szerint a közhiva-
talokban december 23-án kezdődik meg
a karácsonyi munkaszünet.

— Uj iskolák épülnek. A város veze-
tősége elhatározta, hogy a IV. kerület-
ben épülő elemi iskolát a tavaszra befe-
jezik. A jövő esztendőben a II. kerület-
ben is egy új elemi iskola építését kez-
dik meg.

— Az állampolgársági névjegyzékek
felülvizsgálása. A kamarában Seicaru
Pamfil törvényjavaslatot terjesztett be,
amely a csatolt területek állampolgar-
sági listáinak felülvizsgálásával foglal-
kozik. A törvényjavaslat szerint a felü-
lvizsgálást ne a közigazgatási, hanem a
bírói hatóságok végezzék. A javaslat in-
dokolása szerint az új országgrészek csa-
dolása alkalmával számos olyan egyén
kapott állampolgárságot, aki nem felel
meg a törvényes előírásoknak. A kama-
ra helyesléssel fogadta a törvényjavas-
latot, amelynek megszavazása biztosra
vehető.

Négy feleség jelentkezett már Európa titokzatos emberének közösi vagyonáért

Alig mult el két hete, hogy rivierai vil-
lájában meghalt Sir Basil Zaharoff,
a titokzatos életű ágyukirály, máris nem
kevesebb, mint negyvenegy ember je-
lentkezett Franciaországban, Angliában
és a Balkánon, aki igényt emelt a hátra-
hagyott Zaharoff-vagyon egy részére.
Az első jelentkező egy londoni suszter
volt, aki azt állítja, hogy Sir Basil fia.
Azóta Párisban felbukkant még egy fiu,
továbbá egy leány és megszámlálhatatlan
„unokaöccs”. Sőt, mi több, a Balká-
non jelentkezett három állítólagos fele-
ség is.

A legnagyobb vállalkozó szellemről az
összes igénylők közül mindenesetre az a
szófia ember tanuskodik, aki azért kö-
vetel részt Zaharoff mérhetetlen vagyo-
nából, mert — hasonlít az ágyukirályra.
A sok komolytalannak látszó jelentkező
között akadnak olyanok is, akiknek prób-
bálkozása, a jelek szerint, sok titkot el
fog oszlatni az elhunyt ágyukirály életé-
ből. Mindenekelőtt vonatkozik ez arra a
nőre, aki közjegyzőileg hitelesített angol
okmányokkal iparkodik igazolni, hogy
Zaharoff felesége volt. Ez annál megle-
pőbb, mert amikor Zaharoff hetven-
négy éves korában nőül vette Villa-
france spanyol hercegnőt, az egész
világ azt hitte, hogy addig agglegény
volt. A valóságban 1872 október 14-ikén
a kis londoni „All Sainst” templomban

oltár elé vezette Emily Ann Burrows an-
gol állampolgárnőt. Zaharoff akkor hu-
szonkét éves volt. A plébánia anyaköny-
véről készült közjegyzőileg hitelesített
másolat tanúsága szerint a vőlegény ezt
az aláírást használta: Gorcsakov-Zaha-
rov Basilius herceg, kievi tábornok.

Érdekes egyébként, hogy — mint a
Times egykoru híradása tanúsítja —
Gorcsakov herceg ugyanebben az évben
lopás vádjával bíróság előtt állt. Brüss-
zelben meglóptott egy görög kereskedőt
és ezért letartóztatták, de sikerült meg-
szöknie és Londonban került ezután u-
jra a hatóság kezére. Ebben a perben tör-
tént először említés a herceg feleségéről.
Zaharoff a kaukázusi katonatisztek
egyenruhájában, állig fegyverben jelent
meg a bíróság előtt. Későbbi feljegyzé-
sek nem tesznek említést feleségéről. Le-
hetségesnek tartják, hogy Zaharoff va-
lamelyik keleti utján elhagyta. A fontos
okirat felbukkanása után most kutatás
indult meg, hogy az eltűnt feleség nyo-
mára akadhasanak, mert teljesen két-
ségtelen, hogy őt, illetve örökösait köte-
les rész illeti meg a hatalmas Zaharoff-
vagyonból. A fontos okmányt az igénylő
maga juttatta el ajánlott levélben a Za-
haroff-örökséget kezelő megbízottakhoz,
de azóta a feladó — akiben magát az el-
hagyott feleséget sejtik — nem adott
többé életjelt magáról.

A nagy karácsonyi vásár megkezdődött!

Női- és férfiszövetek, duvetinek, siffonok,
vászna, teljes menyasszonyi kelengyék

II. Str. 3 August **Dénes és Pollák** II. Str. 3 August
Fiókiizlet: IV. kerület, a Str. Brătianu sarkán,
a zárdával szemben

— Megvont tartózkodási engedélyek.

A munkaügyi miniszterium számos kül-
földi alattvaló tartózkodási engedélyé-
nek meghosszabbítása iránti kérelmét
elutasította. Ezek között van Keresz-
tes Dénes magyar alattvaló Cristur-
ból, Weigand Károly német állampol-
gár Resitáról, Janusek Miklós
szerb alattvaló Resitáról és Schilling-
ger Aladár magyar alattvaló Timisoar-
ráról.

— Figyelem Szt Kereszt Egyesület tag-
jai! Vasárnap, e hó 20-án, délután négy óra-
kor az I. kerületi plébániatemplomban lesz
a szokásos ájtatosság.

* Karácsonyi ajándéknak vásároljon
perzsaszőnyeget engedménnyel. Cen-
trala Lănei S. A. (Weisz-palota.)

— Síró a kacagók között. Megirtuk, hogy
a gyermekfelruházási ünnepélyen a sok fel-
ruházott gyermek kacagásába egyszerre
belesüvített Móríc Antal tizenkét éves
fiu sírása. Eredetileg őt is felvették a felru-
házandó gyermekek listájára, de a felruhá-
záskor kiderült, hogy utólag törölték onnan
a nevét. A Déli Hírlap örömet akar csinálni
Móríc Antalnak karácsonyra és azért fel-
ruházására gyűjtést indított. Az első ada-
kozások tegnap már megis indultak. A. A.
olvasónk ötven, Romi Kálmáné pedig száz
leit küldött a Déli Hírlap kiadóhivatalába.
További adományokat a kiadóhivatal elfo-
gad abban a reményben, hogy sok kis ado-
mány lehetővé fogja tenni Móríc Antal is-
koláfiának még a karácsonyi ünnepek előtt
való felruházását.

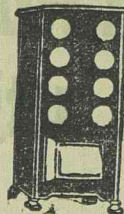
— Halálozás. Szervényi Mária
született Nicolics II. kerületi Cantacu-
zino-utca 11. szám alatti lakásán ötven
esztendőskorában meghalt. Halálát gyá-
szolja férje, Szervényi Ádám és rokon-
sága. Temetése szombaton délután négy
órákor meg végbe a II. kerületi temető
halottasházából.

— Sulyos politikai válság Bulgáriá-
ban. Bulgáriában a belpolitikai helyzet
igen komolyra fordult. A feloszlatott po-
litikai pártok vezetői közös kijelentést
'bocsátottak ki, amelyben felszólították a
lakosságot, hogy a kormány megbukta-
tására indítson harcot. A kormány ren-
deletet adott ki, amellyel minden felvo-
nulást és négyülést szigorúan megtil-
tott. Azokat, akik a rendelet ellen vétel-
nek, fogházzal büntetik.

— Gyomor- és bélbajoknál, a máj és az
epeutak megbetegedéseimél, reggel felkelés-
kor egy pohár valódi „Ferenc József” ke-
szelvény kortonyként elfogyasztva remek ter-
mészetalkotta hashajtó! Az orvosok ajánl-
ják.

— Komoly baleset érte tegnap Je-
szenovits János tizenöt éves inast,
aki az egyik autószerelő műhelyben
munka közben a vágószerszámot törte. A
mentők kórházba szállították.

* Budapestre érkeve a Keleti pályaud-
varral szemben a Park Nagyszállóban
megtalálja a kényelmét. Leszállított árak. E
lap előfizetőinek 20 százalékos engedmény.

Sok tizezer
megelégedett vevő bizonyítja
hogy a

ZEPHIR

kályha az összes kályha
között a legjobb

10 kilogram fával fűt eg
normál szobát 24 órán t

Gyártja: Szántó D. és Fia, Oradea

Képviselet:

Jäger József és Péter, vaskereskedés, Bulev
Carol I. 36. Forgács Mátyas, vaskereskedés
Str. I. Văcărescu 36

— Temetés. Goldstein Rezső
született Bleyer Szidónia, temetése m
délelőtti tizenegy órákor megy végbe
zsido temető halotti csarnokából. A ha-
lálkozás alkalmából a Goldstein-csalá-
d iránt nagymérvű részvétet nyilvánul meg

* Juri Szemjonov: A föld kincsei.
Kiváló geopolitikus hatalmas és gazda-
gon illusztrált kötetben ismerteti mind
azt, amit a ma emberének a föld nyers
anyagtermeléséről s a körülötte dul-
harokról tudnia kell. A téma már ma-
gábavéve is izgalmasan érdekes: elég
ha egy-két ilyen fogalmat említünk
buza, szén, petróleum, arany, vas és ig-
tovább. A gazdaságtörténetnek nem
egy fejezete valóságos hőskötemény,
világpolitikának vérrel és könnyel ázta-
tott lapja. Szemjonovnak ebben a kötet-
ben sikerült megérzéskeltetni a minden
napi élet szükségleteinek kapcsolatait
földrajz, a világgazdaság és a világpoli-
tika drámai mozzanataival. A kötet az
Athenaeum földrajzi sorozatának nagy
album alakú könyve, rengeteg rajz-
zal, térképpel, Braun Róbert kitűnő for-
ditásában kartonálva 132 lei minden
könyvkereskedésben, vagy Lepagenál,
Cluj.

MOZI

MOZIK MŰSORA:

Péntek, december 18.

Apolló-mozi: Szerelmes város.

Capitol-mozi: Lili kisasszony.

Tivoli-mozi: Rohamcsapat előre.

A DUX-csodamozi
műsora:

Jani a kínaiaknál

Filmek és mozi-
gepek
kaphatók a

Centrala DUX-nál
Kecskeméti, I. Bulevard I. G. Duca 2

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

G. 1. A taxát annál a hivatalnál fizeti le,
ahol igazolványát meghosszabbítják. 2. A
házmertességi adó nem befolyásolja a köz-
ségi adót. Az új házak adómentességét bi-
zosító adó nem emlékeztik meg a községi
adókról. Az ön esetében valószínűleg a tíz-
százalékos községi adóról van szó. Egyéb-
ként írásból nem tünik ki, hogy milyen
adót van szó az ön esetében. Helyesen tet-
te volna, ha beküldte volna a kivétési jegy-
zőkönyvet.

Komplett
SKI-
fel szerelések,
POLAR-
korcsolyák,
jég hockey

nagy választékban legolcsóbban

RECTA sportüzletben
I., V. Alexandri-utca

A négus perel

Juda orozslánja beperelt egy belgumi kereskedőt, mert nem számolt el pontosan a számára bizományba adott kávéterméssel. Tehát nagy pör lesz. Hiszen a négus mindig értett ahhoz, hogy nagy summákat követeljen. Szenczi azonban nem lesz az ügyből, mert kit érdekel ma már a négus? Még ott a járásbírósgón sem fog nagyobb port verni, ha majd a szolga kiált: — Haile Szelasszié felperes, gyarmatáru kártérítési ügyben...

ANTONESCU PARISI TANÁCSKOZÁSAI. A francia lapok nagy cikkeket közölnek Antonescu külügyminiszter párisi látogatásával, amely megzárítja a román-francia barátságot.

Antonescu a rendkívül szívélyes fogadás után tegnap megkezdte tanácskozáit a francia vezető politikusokkal. Egyalt Delbos külügyminiszterrel és Blum miniszterelnökkel is. A tanácskozásokon különböző kérdésekről szó és főleg a keleti, valamint a közép-európai helyzetet vizsgálták meg. A politikai kérdéseken kívül gazdasági problémák is szóba kerültek. Antonescu tegnap délben kihallgatáson jelent meg Lebrun köztársasági elnöknek, aki villásreggelin látta vendégül.

A Népszövetség reformja. Genfből jött, hogy a Népszövetség reformjának előzetes kiküldött ügyvezetői bizottság tizenegy előadót választott a különböző kérdések tanulmányozására. A bizottság azután bizonytalan időre rapolta ülésait.

A miniszterelnök nyilatkozata. T. Antonescu miniszterelnök tegnap teát adott, amelyen a kormány összes tagjai a liberális képviselők voltak jelen. A miniszterelnök kijelentette, hogy a liberális párt a kormány átvételénél több milliárd lei államadósságot talált, de az a belföldi tartozásokat teljesen törlesztették és a külföldi tartozások részleteit is pontosan fizették. Ezenkívül a kormány több milliárd leit investált a belföldön is és a hadsereget felszerelték. Az ellenzék állandó kérdésére, hogy a kormány mikor adja át a hatalmat, a miniszterelnök majd jövő év június nyolcadikán válaszol.

Karácsonyra
Fekete férfi félkabát bársonyvalérral 850 —
Női kabát 600 leltől
Gyermek-maltrózkabát 450 leltől
Bricseszadrág 120 leltől
Bőr kabát 1300—1600 lei

FUCHS-ruháruházban
IV., Piața Gen. Dragalina 7

Aláírták a jugoszláv-magyar kereskedelmi szerződést. Belgrádban tegnap este írták alá a jugoszláv-magyar kereskedelmi szerződést. A szerződés első része a clearing-forgalomra, második része a Magyarország részéről Jugoszláviának biztosított kedvezményekre, harmadik része a Magyarország részéről teljesítendő fizetések szabályozására és negyedik része a magyar bevételnek Jugoszláviába való korlátlanúságára vonatkozik. A kereskedelmi szerződés 1937 január elsején kezdődik és december 31-én ér véget. Az idegenforgalmat külön turisztikai egyezményrel szabályozzák.

Az életunt politikus teljesen felgyógyult. Urmánzy Nándor ismert politikus még szeptemberben Budapesten a képviselőház folyosóján öngyilkossági szándékából a fejébe lőtt. Urmánzy, akit súlyos sebüléssel kórházba szállították, most már teljesen felgyógyult és néhány nap múlva hazatérhet családjához. A golyó a fejében úgy helykedett el, hogy ott nem okozta bajt és eltávolítása nem szükséges.

A régi cirkálókra is szüksége van Angliának

Az angol alsóházban Grattan-Doyle képviselő kérdést intézett a külügyminiszterhez, hogy milyen stádiumban van az angol-olasz Földközi-tengeri tárgyalás. Eden külügyminiszter azt válaszolta, hogy az eszmecsere tovább folyik és reméli, hogy az eredményről még a parlamenti szünet előtt nyilatkozhatik. Hoare, a tengerészet első lordja, szólalt fel azután és válaszolt Churchill kérdésére. Kijelentette, hogy a kormány a nemzetközi helyzet súlyosságára való tekintettel úgy talál-

ja, hogy nem volna helyes, ha a londoni flottaegyezmény értelmében lerombolnátna öt régi cirkálót. Szükséges, hogy ezeket továbbra is szolgálatban tartsák. Eteketintben megindultak a tárgyalások az Amerikai Egyesült Államokkal és Japánnal. Amerika azt válaszolta, hogy amennyiben az öt cirkálóra nemzetvédelmi célból van szükség, úgy azok további használata ellen nincsen kifogása. Remélhető, hogy a japán kormány részéről is hamarosan megjön a kedvező válasz.

— Kozma magyar belügyminiszter Budapestre érkezett. Kozma Miklós magyar belügyminiszter feleségével és kíséretével tegnap délután visszaérkezett Budapestre. Az újságírók előtt kijelentette, hogy végtelenül jól esett neki az a meleg fogadtatás, amelyben a német fővárosban része volt.

— Az olaszok szétverték Imru herceg csapatait is. Addis Abebai jelentés szerint Abesszinia egyes vidékein még mindig folynak a guerilla harcok. Aggaro-Kotta hegységben több törzs felázadt. Ugyszintén a Godiam tartományban is. A lázadók egyik vezetője Kassa herceg harmadik fia volt. Ez annak idején elsőnek hódolt be az olaszoknak, de ezt csak a látszat kedvéért tette, mert később fegyvert fogott ellenük. A herceget elfogták és hadbírósgéi ítélet alapján kivégezték. Atyja, Kassa herceg, aki jelenleg Rómában tartózkodik, megjelent Viktor Emánuel király előtt, akét hűségéről biztosított. Nyugat-abessziniában az olaszok szétverték Imru herceg csapatait. A herceg erre megjelent az olasz parancsnokságon és behódolását jelentette be. Csapatait lefegyverezték.

— Olimpiai érdemkereszt a magyar pénzügyminiszternek. Hitler német birodalmi vezér az olimpiai érdemkereszt első osztályát adományozta Fabinyi Tihárm magyar pénzügyminiszternek és Sztójay Döme berlini magyar követnek, akiknek érdeme, hogy a berlini olimpiáson a magyar sportolók nagy csapatban vehettek részt. Az érdemkereszt első osztályát ezenkívül négy magyar sportoló is megkapta.

— A gyorsvonat elgázolt egy fiatal tisztet. A magyarországi Gyöngy vasuti állomáson szolgálatot teljesített Darabos Károly csendőrtiszt helyettese. A pécsi gyorsvonat elkapta és elgázolta. Darabost életveszélyes sérülésekkel, eszméletlen állapotban a csendőrlaktanyára szállították. Ott magához tért és felismerve reménytelen állapotát, összeszedte végső erejét és szolgálati revolverével a szájába lőtt. Azonnal meghalt.

— A kartellek üzérkedését le kell törni. Pop Valer kereskedelmi és iparügyi miniszter bejelentette, hogy nem szabad a becsületes ipart egy kalap alá vonni a spekuláló kartellekkel. Hangoztatta, hogy a spekulációt letörni, de amikor megvédi a fogyasztók érdekeit, ugyanakkor megvédelmezi a becsületes ipart is.

— Sűrű köd jelentkezett. Tegnap a derülés váltakozott felhőzettel, de egész napon át tovább tartott az enyhe időjárás. Reggel kilenc órakor öt, délután négy órakor nyolc, este kilenc órakor pedig hat fok melege mutatott a hőmérő. Este sűrű köd borított be mindent. A meteorológiai intézet jelentése szerint mérsékelt északnyugati és nyugati légáramlás mellett, több helyen köd és kisebb eső várható. A hőmérséklet nem változik.

— Fiatal magyar író szindarabjának sikere. Budapestben tegnap mutatták be a Nemzeti Színházban Barabás Pál fiatal magyar írónak Pénz! Pénz! című három felvonásos vígjátékát. Az író a vígjátékban, amely a közönséget állandó derűtségben tartja, a mai élet keresztmetszetét mutatja be. A darab tárgya röviden az, hogy az egyik nagybank szerény napidijasa telefonüzenetet vár valakitől és azért még a késő éjjeli órákban is a bankban tartózkodik. Történetesen a vezérigazgatónak valami sürgős dolga akad és berobog a bankba. Ott találja a napidijast, akiről azt hiszi, hogy merő szorgalomból tartózkodik az intézetben. Erre egy nagy üzlet lebonyolításával bízza meg, amit a napidijas sikeresen el is végez. Ettől kezdve munkaköre és befolyása egyre jobban erősödik és végül ő lesz a bank vezérigazgatója. A napidijast Maklár Zoltán, a vezérigazgatót Csontos Gyula alakítja.

— Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Nánó Mária, Predescu Emilian, Biró Tibor, Laub Anna, Kasza József, Ács-Sánta Éva, Marmorstein Tibor, Klein Éva, Balázs Jenő, Milos Mária, Kuzmanov Paula, Smolian Mária.

— Súlyos érv. Gusev Mihály negyvenkét éves munkás tegnap délután az egyik II. kerületi korcsmában összevetekedett munkástársával, aki egy üveggel a nyakán súlyos sebet ejtett. Gusev Mihályt a mentők kórházba vitték.

— A gangster barátjának fantasztikus vagyona. Sikowsky, Al Capone amerikai gangsterkirály Bucarestben tartózkodó egykori hadsége iránt országsszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg. Naponta tömegével kapja a leveleket. Az egyik nagy belföldi gyárvállalat vezetői is levelet írtak neki és hírt szerrint felszólították, hogy vagyonát ennek a vállalatnak a keretében gyümölcsöztesse. A fővárosban arról tudnak, hogy Sikowsky fantasztikus összegű vagyon felett rendelkezik, amely meghaladná a másfél milliárd leit. Sikowsky szabadon jár-kezik a fővárosban, de a rendőrség szemmel tartja.

Ami egyelőre rejtély...

Es valószínűleg örök rejtély marad, hogy az a kis világ, amit mi emberi szervezetnek nevezünk, miképp jut öntudatra, hogyan veszi önmagáról tudomást, hogyan válik önálló-nak látszó egyénné, miként érzi meg belülről szervi és egyéb elváltozásait; azonban annyi bizonyos, hogy az öntudat-érzés az idegrendszerben történik.

Most már, ha idegrendszerünk, ami az egész élet funkcióját szabályozza, megbomlik, legelső sorban is a gyomor és a bél, valamint a máj és epe zavarai lépnek fel, amelyek súlyos emésztési zavarokat hoznak létre és kiszámíthatatlan szenvedésekben nyilvánulnak meg.

A világhírű amerikai „GASTRO-D”, amelyet legnevesebb orvosok hosszú kísérletek alapján legkiválóbb gyógyszernek ismertek el, a fent említett megbetegedések eseteiben, régi idült gyomor- és bélbetegségeknél a legkitünőbb orvosságnak bizonyult.

„GASTRO-D” kapható az ország minden gyógyszerüzében és drogeriájában, vagy postán megrendelhető 130.— lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerüzében, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

*** Pánfjorov: Eg a Volga.** A világháború és az utána következő polgárháborúk keresztül-kasul szántották az orosz falut is és amikor elültek a viharfellegek, újból megindult a napi élet a szántás, vetés, aratás: az ember küdelme a természettel. De ez a mindennapi élet más volt, mint a faluk háborueltői élete. A földesur eltűnt a faluból, egyes parasztek meggazdagodtak, mások elszegényedtek. Még megjelennek néha az elhagyott vidékeken fekvő falvakban a rablóbandák is. Az egész falu hőse Pánfjorov regényének, a féleszű bolondtól kezdve a falu mozzatóig és a színen csak alig-alig megjelenő elmuló öregekig. Pánfjorov regénye filmszerűen vetíti élénk az orosz falu életének a polgárháborúnak lezajlásától az öt éves tervig terjedő részét. Filmszerűen, de mélyen és gazdagon és regénye úgy árad, akár a Volga folyó hatalmas csodásu víztömege. A hatalmas regény 360 lap. Tamás Aladár pompás fordításában, Pantheon kiadásában 99.— lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál Cluj.

Leguiabb sport

MIT JELENT A HIRNÉV!
Budapestről jelentik, hogy Csik Ferenc, a magyar olimpiai uszóbajnok, most ért haza svédországi turájáról. Elmondotta, hogy külföldi vállalkozók különböző ajánlatokkal halmozták el. Egy amerikai heti négy száz dollár ígért neki, ha Amerikában uszóműtárványokra vállalkozik. Egy afrikai sör-gyáros azt kérte, hogy sörös üvegeire az ő arcképét alkalmazhassa. Egy timisoarai illetőségű szakács engedélyt kért tőle, hogy legújabb három ételkreációját az ő nevével nevezhesse el.

Iskolában
Tanító: Hány éves voltál az elmúlt születésnapodon, Jancsi?
Jancsi: Nyolc.
Tanító: Es hány éves leszel a legközelebbi születésnapodon?
Jancsi: Tíz.
Tanító: Elfelejtettél számolni?
Jancsi: Nem, tanító ur, de éppen ma van a kilencedik születésnapom.

Mikor született Ciceró
Róma környékén felfedezték Ciceró sírját — írja egy újság. A sírkövön ez a felírás áll: Itt nyugszik Marcus Tullius Ciceró, született Kr. előtt 106-ban, meghalt 43-ban. Miért hazug ez a hír?
Mert Krisztus születése előtt még nem tudhatták az emberek, hogy hány évvel Krisztus előtt történetelt valamegy esemény.

Vásároljon csak célszerű ajándékot!
Kötött mellény, pullover, harisnya, kesztyű, téli alsó
I. kerület
William Weisz, si Fiul Löffler-palota
I. kerület
Fiók: IV. kerület, Piața Dragalina (hetipiacter)

Sport

Veszélyben az olyan csapat teljesíthetősége, amelynél a klubszeretetet helyét a pénz szeretete váltja fel

MOTTA LETT ISMET SVAJC ELNÖKE. Bernből jelentik, hogy a svájci szövetségelnökévé istét Motta szenátort választották meg, ki ezt a tisztséget már ismételten betöltötte. Az új alelnök Baumann szenátor.

— **Kitüntetett főszofigabiró.** Deacu Jonel sannicolaul marei főszofigabirónak a király az iskolaépítések körül szerzett érdemek jutalmazására alapított érdemrend első osztályát adományozta. A főszofigabiró kitüntetése ismerősei, barátai és tisztelői körében osztatlan örömet váltott ki.

— **Elhunyt parlamenti képviselő.** Fratila Gheorghe, severinmegyei képviselő, negyvenhét éves korában Glimboca községben meghalt. Halálát özvegye, két fia és bátyja, Fratila Ioan dr. lugoji ügyvéd, gyszolják. Temetése nagy részvét közepette ment végbe és azon Severinmegye liberális szervezetének kiküldöttei is résztvettek.

— **Közúpporral fogadták a végrehajtót.** Albu Jon caransebesi adóvégreajtó Oprea Gheorghe ohababirtrai gazdálkodónál akart kétezeröttszáz lei adótartozás miatt végrehajtást fogantositani. Amikor Oprea Gheorghe észrevette a végrehajtót, egész házanépével a kerítés mögött helyezkedett el és a végrehajtót közúpporral fogadta. A barátságatlan fogadtatás eredményeként a végrehajtó és kísérete több sebből vérezve sürgösen visszavonult. Oprea és társai ellen megindult az eljárás.

— **Németországnak nincsen támadó szándéka.** Az egyik svájci lap az elmúlt napokban azt írta, hogy Németország a svájci határon nagyobbarányú csapatösszevonásokat eszközöl, ami nyilvánvalóan mutatja Németország támadó szándékát. Berlinben ezt a hírt határozott formában cáfolják és kijelentik, hogy annak minden sora alaptalan.

— **Itélet a nagy kommunista perben.** A constantai hadbírószék befejezte a monstre kommunista per tárgyalását, amely pernek ötvennyolc vádlottja volt. A kommunista üzelmekkel vádolt Steflea Alexandru ügyvédet, Cambur Rachel tanárnőt és további kilenc vádlottat a bíróság egyenkint másfél évi börtönre ítél, számos vádlottat három-három hónapi fogházbüntetéssel sújtott, míg tizenhét vádlottat a hadbírószék felmentett.

— **Emelkedik Anglia légi hadereje.** Londonból jelentik, hogy Swinton angol légügyi miniszter kijelentette az újságírók előtt, hogy a légi haderő számára végzett ujoncozás kielégítő. Ebben az esztendőben az angol légi haderő pilótáinak száma huszezerrel gyarapodott.

— **Öngyilkos hadnagy.** Oravitán Coinea Petre hadnagy szülőinek lakásán melbelötte magát és azonnal meghalt. A fiatal hadnagy a mediasi repülőiskola pénztárosa volt.

— **A lugoji fogház igazgatója perli fizetését.** Az új köztisztviselői törvény alapján 1930-ban megerősítették állásában Munteanu Iuliu, a lugoji fogház igazgatóját és fizetés címén 4600 leit állapítottak meg részére. Munteanu fogházigazgató évekig várt, hogy fizetését emeljék és amikor ez nem történt meg, közigazgatási pert indított az állam, illetve a minisztérium ellen és nyolcezer lei havi fizetés megítélését kérte. Arra hivatkozott, hogy a feigintezetek állami költségvetésében minden évben havi nyolcezer lei fizetés volt felvéve, de csak 4600 leit utaltak ki. A helybeli ítélőtábla mint közigazgatási bíróság helytadott a keresetnek és kötelezte az államot, hogy 1930-tól kezdődőleg havi nyolcezer lei fizetést folyósítson Munteanunak és hat évre visszamenőleg utalja ki a fizetéskülönbözetet.

Az oradeai CAO, amely tavaly az őszi bajnokság első helyezette volt, az idén leszorult a közepcsapatok közé. Sokan érthetetlennek találták a körösparti egyesület hanyatlását. Ennek megértését azonban megkönnyíti az a hír, hogy a CAO játékosai „fellázadtak” elmaradt bérük miatt. Kovács István, a CAO elnöke, erélyes kézzel nyult a kérdéshez és játékosértekezletet hívott egybe. Ezen az összes játékosokkal megegyeztek, csupán Bodola nem fogadta el az egyesület feltételeit. Bodola és a CAO között ezért rendkívül elmérgesedett a helyzet. Bodola négyszázezer leit kínálta önmagáért, de a CAO vezetősége hat-százzezer leien alul nem adja. Amióta Bodolát megkörnyékezték a futball-

ügynökök, nagyra van a tudásával és nem akar a CAO csapatában futballozni.

A CAO játékosainak mozgalma magyarázata annak, hogyan kerülhetett a CAO a közepcsapatok mögé. És ezért csak a CAO vezetőséget terhel a felelősség. Azt a vezetőséget, amely mindig csak dicsért és ömlengett a játékosok tudásáról, most az a kellemetlen meglepetés érte, hogy a kedvencek a klubszeretetet sutba vágva, kijelentették, hogy a pénz beszél. A CAO vezetősége mindaddig ne is várja a csapattól a jobb szereplést, amíg a játékosok csak pénzért dolgoznak. Mert az ilyen kényszerű játék a bajnokság keretében már nem elég a pontszerzéshez.

Az illetékek alapját szétosztják

A nemzeti bajnokság bizottsága elhatározta, hogy az A-liga csapatok mérkőzései után szedett illetékekből teremtett alapot a klubok között szétosztja. Az alap szétosztására már a közeli napokban sor kerül.

Jégkorong küzdelem

A Budapesti Korcsolyázó Egyesület jégkorong csapata Bucurestiben a Telefon Club együttese ellen játszott és szép játékkal 2:0 (1:0, 0:0, 1:0) arányban győzött.

— **Gyermekfelruházás.** A Magyar Párt II. kerületi tagozata vasárnap, december huszadikán délután öt órakor rendezte az évi gyermekfelruházási ünnepélyt a Katolikus Ifjúsági Egyesületnek a II. kerület Tigrului utca 7 szám alatti helyiségében. A tagozat háromszáz gyermeket lát el téli ruházzal és ezenkívül meg is vendégeli őket.

— **A szivburok, a szivbillentyűk és a szivizmok megbetegedéseinek kezelésénél a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz fontos segédeszköz, mely reggel felkeléskor egy kis pohárral bevéve a tápcsatorna tartalmát biztosan felhigítja és azt minden megerőltetés okozása nélkül igen könnyen levezeti. Az orvosok ajánlják.**

— **A veszedelmes bandita nem szökött meg.** Az utóbbi időben elterjedt a híre annak, hogy Munteanu, veszedelmes bandita megszökött a caransebesi fogházból és a Severinmegyében bandát alakítva rablásokra készülődtek. A caransebesi ügyészség vezetőügyésze ezt a hírt most megcáfolta és kijelentette, hogy a caransebesi fogházban őrzött Munteanu bandita nem szökött meg.

— **Három árva.** Ismételten megemlékeztünk lapunk hasábjain az elárvult három Ács-fiúról. Egyik olvasónk a három árva részére Szent Antal nevében száz leit küldött lapunk kiadóhivatalába. A pénzt rendelkezési helyére juttatjuk.

— **Felborult vitorlás hajó — husz halott.** Kairóból jelentik, hogy a Nilus folyón Abu Kerkasz mellett egy vitorlás hajó, amelyen kétszáz utas volt, felborult. Husz személy a vízbe fullt.

— **Orosz tiszti küldöttség látogatása Bucurestiben és Prágában.** Chisinauból jelentik, hogy ott Niconov tábornok vezetése alatt három magasrangú tisztből álló szovjet orosz katonai küldöttség utazott keresztül. Az orosz tisztek Bucurestibe és onnan Prágába mennek.

— **Víz hatolt be az aranybányába.** Rio de Janeiróból jelentik, hogy az elmúlt napok felhőszakadásai következtében a Momos Geras állami aranybányatelepen óriási vízmennyiségek hatoltak az egyes aknába. Az egyik tárnát a víz teljesen elöntötte. Tizenhét bányász életét veszítette. Eddig mindössze kétfőnek a holttestét sikerült felszínre hozni.

Fájdalommal megtört szívvel jelentjük, hogy a legjobb hitves, anya, testvér és rokon

Goldstein Rezsőné szül. Bleyer Szidónia

rövid szenvedés után 59 éves korában, boldog házasságának negyvenedik évében váratlanul elhunyt.

Drága halottunk földi maradványait ma, pénteken délelőtt 11 órakor helyezzük örök nyugalomra az első kerületi izraelita temető halottasházából.

Felelthetetlen emléket szívünkben hordozzuk és örök kegyeletben őrizzük meg

Goldstein Rezső

Dr. Gáspár Béla
Gáspár Géza
Gáspár Imre
gyermekei

Dr. Gáspárné Taussig Elly
menye
Gáspár Péter Pál
unokája
és a kiterjedt rokonság

Koszoruk és részvétlátogatások mellőzését kérjük

Alkalmas
**karácsonyi
ajándék**
estélyi ruháknak
Crepe satin minden
szinben
Siré
Taft tiszta és m
selyem
Crepe satin fanta
és sok más, napon
belutó új divatickk

Népáruház

Timisoara I., Piaja Unirii

— **Lemondott a Magyar Párt negyedik kerületi tagozatának elnöke.** A Magyar Párt negyedik kerületi tagozata választmányi ülést tartott, amelyen Kovács Béla dr. elnök arra való tekintettel, hogy városunkból elköltözik, lemondott tisztségéről. A választmány nyírsajnálattal vette tudomásul a bejelentést és a távozó elnöknek tíz évi eredményes munkájáért halálját és jegyzőkönyvi köszönetét fejezte ki. A választmány azután a tavaszkor tartandó rendes közgyűlésig az elnöki teendők végzéséért Teleki Endre dr. tanárt bízta meg.

— **Badoglio marsall fiának esküvője.** Badoglio olasz marsall fia január 9-én San Remóban feleségül veszi Rota Juliát grófnőt. A menyasszony anyai ágon magyar származású. Nagynyja Sennyey Pál született Fiáth Mária báróné, aki több magyar arisztokrata rokon kíséretében az utolsó napjaiban San Remóba utazik, hogy résztvegyen az esküvőn.

— **A véres fejsze volt az árulója.** A Zecbor közelében levő Regöce községben szeptemberben több fejszecsapással az egyik nyáni meggyilkolták Stein Antalné, a gazdag birtokos feleségét és menyét, ifj. Stein Antalné. A nyomozás eddig nem adott eredményre jutni, most azonban forrás állott be. Letartóztatták Kocsmar József volt bérést, aki régebben Stein szolgálataiban állott. A lakásán tartott házkutatás alkalmával véres fejszét találtak. Kocsmarik feleségét is letartóztatták.

ZEISS
Vegyen értéktálló ajándékot
Reckseméti-tő
Bulv. I. G. Duca 2

Szép és olcsó
kabát- és ruha-övek
kapthatók minden színben
„ERIKÁ” kesztyűüzletében
I. Városháza-épület

„Frigifix” léghuzat és hideg ellen a legjobb és legtartósabb

„Frigifix” minden ajtó és ablakra könnyen szerelhető

Kérjen árajánlatot:
„Frigifix” Timisoara II., T. Maiorescu 18, az udvarban

Színház

Szombaton este lesz a Csárdás bemutatója

Ma szombaton délután hat órakor a magyar színházok legelőkelőbb helyeire kerül a Csárdás című előadás. A főbb szerepekben Krémer Manó, Balucz Vilma, Pap Ella, Németh Böske, Badóczy, Karácsonyi, Szabadkai Miklós, Kács Dezső, Németi és Salgó lépnek fel. Az előadásban, amelyet ragyogó díszletekkel és zenével kísérik, kedves gyermekjátékok szövegátadják a közönséget.

Szombaton, este kilenc órakor kerül a magyar színház az első nagy sikerrel bemutatott. Színpadra kerül a Csárdás, az utóbbi két év legnagyobbnak számító előadása. A Csárdás szövegét Szilágyi László írta, zenéjét pedig Buday Dezső szerze. Mindkét szerző nevéhez igen sok siker köthet. Az új előadás, amely a közönség körében érthetően nagy sikert hozhat, Krémer Manó főszereplésével kerül a színpadra. A Csárdás szerepét és játékát kiemelték a ragyogó toalettjeivel kápráztatja el a közönséget. Szenczákások lesznek Gách Edit és Karácsonyi tancái. Badóczy mint hősszámos kiváló szerepet alakít. Szabadkai Miklós utólrétegetlen groteskséggel játszik a kocsmáros. Németh István a darabban a szerepet játsza, amelyet Budapesti Rózsahegy Kálmán alakított. A Csárdás mint karmester Szabó Ica dirigálja. A Csárdás operettje teljesen új díszletek készülnek, amelyeket Kertész Sándor állt. A Csárdásról szóló jegyek elővételben már kaphatók a színház nappali pénztárában.

A magyar társulat műsora:

Pénteken délután 5 órakor: Méltóságos Csárdás. Olcso helyárák a színházban.
Szombat délután 6 órakor: Pármái herceg. Olcso helyárák a színházban.
Szombat este 9 órakor: Csárdás. Operett-előadás. Itt először. Rendes helyárák.

Közgazdaság

Szokatlanul szép idő kísérte a karácsonyi országos vásárt, amely igen élénk forgalmu volt

Tegnap kezdődött és ma végződik a timisoarai karácsonyi vásár. Vásárok számára szokatlanul jó idő van és a környékbeli falvakból úgy az eladók, mint pedig a vásárlók nagyszámban seereglettek össze a vásártéren. Az állatvásár igen élénk volt. Körülbelül négyezer darab lovat hajtottak fel. Egy pár igás lóért 6—14 ezer leit, egy pár luxuslóért 12—22 ezer leit fizettek. Csikó párjának 4—6 ezer leit volt az ára, tenyészmenét 8—16 ezer leit is elkérték. A szarvasmarhavásáron a felhajtás öt-ezer darab volt. Egy pár elsőrangú hizott ökrök ára 22 ezer leit volt. Középes hizott ökrök párját 11 ezer leit is lehetett kapni. Előszuliban a hizott ökrök ára különként 12 leit volt. Igásvonó ökrökért páronként 7—12 ezer leit fizettek. A tenyészbikák ára 8—14 ezer leit között mozgott. Fejőstehenek 4—6 ezer leit lehetett kapni. A levágásra való tehenek ára 2800 leitől 3500 leig terjedt. A borjú kilójáért előszuliban 18—20 leit fizettek. Az exportőrök Palesztina, Ausztria és Svájc számára vásároltak nagyobb mennyiségű szarvasmarhát. A

disznópiacon körülbelül négyezeröttszáz darab állatot hajtottak fel. Előszuliban a hizott disznó kilója 17—21 leit volt. Fiatal malac páronként 400—900, fél-éves malac páronként 3200 leibe került. Anyakocát 800—1200 leit lehetett vásárolni. Juhot igen keveset hajtottak fel a karácsonyi vásárra, alig kétszáz darabot. Az anyajuhok ára darabonként 500 leit volt. Mosott juhgyapjút különként 30—110 leit árusítottak.

A kirakodó vásáron nagy volt az élénkség. A vidékiek sok ruhaneműt vásároltak. Élénk keletje volt a különböző mezőgazdasági eszközöknek. Szekeret 5500, talicskát 80—100, kocsikereket darabonként 300, falapátot 25, létrát 80—120, mosóteknőt 160, sütőteknőt 180, hektóshordót 330, szövőszéket 180 leit árusítottak.

A karácsonyi vásáron természetesen karácsonyfát is lehetett kapni. Ezzel azonban valóságos uzsorát üttek. Apró fácskákért, amelyek inkább ágagnak illenek be 7—30, nagyobb karácsonyfáért pedig 50—250 leit is elkértek.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti.) Francia frank 5—5,50, svájci frank 22—23,75, angol font 495—500, olasz lira 5,20—5,30, dollár 99,50—100, belgas 16,50—17, hollandi forint 52—55, cseh korona 4,50—5, osztrák schilling 23,50—24,50, pengő 25—26, német márka 40—42, dinár 2,90—3,05, leva 0,90—1,10, zloty 18,75—19,50.

Valuták magánárfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti.) Francia frank 9,90—10,10, svájci frank 45—46, dollár 185—190, angol font 980—995, olasz lira 9,70—9,90, osztrák schilling 33,50—34,50, magyar pengő 35,50—36,50, dinár 3,40—3,50, cseh korona 5,60—5,70, német márka 41—42, Napoleon arany 1250—1260, arany font 1550—1560.

Antichitář
FISCHHOFF
Itt 18-09.
Str. Duca 6.
Comissio.
Hallo.
Hallo.
Occasio.
Firma.
FISCHHOFF

A szabadforgalmi devizák piacán a következő árfolyamok voltak: német márka 38,80—39,10, drachma 0,89—0,90, cseh korona 4,65—4,85, olasz lira 6—6,10.

A buza iránzata ismét megélné. A bányási gabonapiacra a buza iránzata megélné és az árak emelkedtek. A piaci árak a következők: buza constantai rendeltetéssel 440 és timisoarai rendeltetéssel 420 tengeri 215, zab 265, takarmányárpa 320, tavaszi árpa 350, korpa 230, muharmag 390, napraforgómag 390, tökmag 650, cirokmag 190, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 780, nagymalmi liszt 800 leit száz kilónként. A lucernamag 26,50 és a lóheremag 25 leit kilónként.

Könyv-és zenemű-ujdonságok
Galamboș Libraria
cégnél

Igy történt...

Aszódy János történelmi riportorozata

(Copyright by Ed. PEN and Déli Hírlap 1936/37.)

Amidőn a parancsnokságot átveszi, alig áll rendelkezésére pár ezred katona és hiába reklamál erősítést, feleletül kijelentik, hogy legjobb volna, ha Páris kiürítve, azt „nyílt városnak” jelentenék ki.

Szeptember 2-án, Maunoury tábornoknak augusztus végén sebtében összeállított 6-ik hadserege, amelyet Kluck csapatai Amiens alatt szétszórta, folytonos harcoktól és éjjeli meneteléstől halálra fáradtan ér a fővárosba, ahol azonnal átformálják és az időközben erősítéssel érkezett egységekkel együtt, a város északi részén hatalmas munkával kiépített védelmi vonalra dobják.

Gallieni ugyanis, az északi harcokból levonta a kellő tanulságot és miután látta, hogy a legszilárdabb betonépítmények sem tudtak sokáig ellenállni a nagykaliiberi német mozsarak bombázásának, hosszú csikában húzódo, vékony lövészárkvonalat építtetett, amelyben sűrűn egymás mellett elhelyezett gépfegyverfészekek voltak és az árkok előtt drótkadályok sebtében összeállított sora húzódo.

Szeptember másodikán jelentik, hogy Kluck teljes hadereje — öt hadtest — Páris felé menetel.

Szeptember harmadikán azonban a folyton cirkáló repülőek hozzák hírt, hogy a Kluck-féle első számú hadsereg csodálatosképpen délnek fordult és a főváros előtt megfigyelőül összesen egy divíziónyi katonát hagyott.

Gallieni egész éjjel tárgyal tisztikarával és 4-én reggel, bár kifejezett parancsa van Joffretől a város védelmére, hirtelen elhatározással offenzívába megy át, saját számlájára támadó hadmozdulattal dobja előre Páris északi részében besáncolt csapatait.

Amíg a francia főváros előtt megfigyelőként hagyott IV. német hadtest a tulerőnek ellentálni nem tudván, visszavonul, addig szeptember 6-án az időköz-

ben előnyomuló Kluck hadsereg balszárnyát erős ágyutüz éri, a II-ik hadsereg nem tud átkelni a Petit Morin nevű folyócskán, segítségül hívja a III-ik hadsereget, amely azonban nem tudja merre forduljon előbb, mert a IV-ik német hadsereg is segítségért kiált. 6-án este már biztosnak látszik, hogy a francia ellentámadás megindult és Verduntól Párisig ostromolja a megingó német haderők szakadozott frontját.

A Kluck hadsereg helyzete a legsúlyosabb. Jobboldalát a Párisból jövő Maunoury támadás keríti be lassan, alulról French tábornok angol csapatai mennek rohamra és azt a részt, hol szárnyai a II-ik hadsereggel érintkeznek, Franchet d'Esperay tábornok színes katonái rohamozzák vadul.

7-én Maunoury már teljes bekerítéssel fenyegeti a német jobbszárnyát Páris alatt, Kluck kénytelen a különben is veszélyeztetett déli részről, Coulommiers mellől, két divíziót elvonni és az északi támadás útjába dobni. Ez sem látszik elegendőnek, mert a repülő-jelentésekből az tűnik ki, hogy a Maunoury hadsereg hárvonala mindinkább észak felé húzódo. Ekkor Kluck a déli frontról két teljes hadtestet von el és felmenetelteti északra.

Bülow, a II-ik hadsereg parancsnoka a haderők elvonása következtében előállott rést jól-rosszul lovas-sággal próbálja eltörleszolni. Az angolok hosszas kapacitálásra szintén támadásba mennek át és Joffre ráújen Gallienre, hogy a még rendelkezésére álló csapatokkal támogassa a dél felől támadó angol seregrész munkáját.

Gallieni azonban most már másodszer sem fogad szót, hanem az éppen Verdun felől, a fővárosba érkező 4-ik seregrész egy divízióját, holttáfaradt, lerongyolt, hetek óta állandó harcban álló katonaságot, menetbe állítja és megindítja a front felé. Az elcsigázott „emberanyag” nem bírja a 60 km-es gyaloglást, másrészt pedig nincs is idő menetelni.

Gallieni azonban a gyors elhatározások embere. A párisi utcákon rövid idő alatt 700 taxiutót rekviráltat, ráülteti egész rendelkezésére álló haderejét, még a rendfenntartással megbízott tengerészeket is és

kidobja a frontra, ahol a megerősített német csapatok erősen veszélyeztetik Maunoury sikereit.

Kluck tábornokot pedig, aki a párisi haderőket lebecsülte, megzavarta ez az új, átorganizált hadsereg, amely mintha a földből nőtt volna ki, úgy termett előtte. Amíg a harc újra kiujul fent, északon, addig az angolok és a Franchet seregrész állandóan rohamoz, szétszórja Bülow ulánusait, szétszakítja egymástól az első és második német sereget és benyomul a 35 kilométer szélességű résbe, amely a két sereg között tátong.

Ugyanakkor pedig, amíg a német harcfront megerősített jobbszárnya a Páris felől jövő offenzívát sikeresen visszaveri, addig éppen a megerősítésre elvont haderők miatt meggyengült déli front visszahúzódni kénytelen.

Gallieni azonnal felismeri a helyzet előnyeit, folytatni akarja bekerítő mozdulatait és e célból erősítést kér Joffretől. A válasz azonban lakonikus. Joffre megvonja tőle a fővárostól távol küzdő Maunoury hadsereg parancsnokságát. Gallieni, az öreg katona, már kimerült. Nincs ereje többé arra, hogy előlrol kezdje magyarázatait.

— Joffre rendelete, amelyet 8-án délben kaptam kézhez és amely azt jelentette, hogy többé nincsen jogom a Maunoury hadseregre, egyetlen tollvonással keresztülhuzta összes számításaimat és megsemmisítette össze terveimet. (Gallieni: Jegyzetek.)

A háború pedig még négy évig tartott... A jobbszárnyról érkező nyugtalanító hírekre Moltke először csak Hentsch altábornagyot küldi ki a hadszíntérre, majd maga is rászánja magát és leutazik. De akkor már minden késő. Hentsch elhamarkodja a dolgot, parancsot ad az első és második hadseregrek a visszavonulásra. A franciák 36 órai tartamra minden harci kapcsolatot elveszítenek a németekkel az egész hatalmas fronton végig és így ezek másfél nap alatt beássák magukat az Aisne folyó mentén. Az újra rohamra induló ántánt-csapatokat már drótkadályos, gépfegyveres lövészárkok sor fogadja és így az első támadások azonnal megtörtnek.

(Folyt. köv.)

Rádió

Péntek, december 18. Bucuresti. 7.30: A reggeli műsor közvetítése. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthirek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek közvetítése. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 18: Rádiózenekar. 19.50: Felolvasás. 20.10: Filionescu zongora- és Turcanu fuvolaművész játéka. Beethoven: Fuvola- és zongoraszonáta. 20.35: Könyvek és folyóiratok. 20.40: Lemezek. 20.50: Felolvasás. 21.10: Weber: A bűvös vadász, opera. Közvetítés Berlinből. 23: Vendéglői zene közvetítése. Budapest I. 7.45: Torna, utána gramofon. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.05: Balajkazené. 13.30: Hírek. 14.30: Katonazené. 15.40: Hírek. 17.15: Csíste Károly meséje. 18: Szilágyi Ödön csevegése. 18.30: Szécsi Magda hegedül. 19: Sportközlemények. 19.30: Szalónötös. 20.20: Az Operaház előadásának ismertetése és 20.30: az előadás közvetítése: A bűvös vadász. 21.25: Hírek. 22.40: Kültügyi negyedóra. 23.40: Időjárás-jelentés. 23.45: Cigányzene. 24: Hírek angol nyelven. 24.05: Tánccselezet. 1.05: Hírek. Budapest II. 19.05: Szabó Kálmán magyar nótákat zongorázik. 19.50: Gyorsiró-tanfolyam. 20.30: Előadás. 21.05: A rádió szalónzenekara. 22.30: Hírek. 22.50: Csorba De-

zső és cigányzenekara muzsikál. Bécs. 18.25: Énekar és zene. 20.35: A szimfonikusok hangversenye. 22.45: Tánccselezet. 23.30: Tánccselezet. Belgrád. 19.05: Népdalok. 19.30: Lemezek. 20.50: Lemezek. 23.30: Tánccselezet. Berlin. 20.20: Operarészletek. 21.10: Lemezek. 21.30: A rádiózenekar hangversenye. Frankfurt. 20: Tánccselezet. Hamburg. 20: Zenekari hangverseny ének-számokkal. 22: Lemezek. 23.30: Zongorajáték. Lipse. 19: A filharmónikusok hangversenye karénekekkel. 21.10: Tánccselezet. Milánó. 21.40: Vegyes-zene. 22: Szimfonikus hangverseny, utána tánccselezet. Prága. 23.15: Lemezek. Róma. 22.15: Opera. 23.10: Tánccselezet. Stockholm. 18.30: Svéd népdalok. 19.15: Lemezek. 21: Opera. 23: A rádiózenekar. Strassbourg. 21.15: Katonazené. Varsó. 18.15: Lemezek. 21.15: Opera. 24: Tánccselezet.

Szombat, december 19. Bucuresti. 7.30: A reggeli műsor közvetítése. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthirek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek közvetítése. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 18: Felolvasás. 18.15: Katonazené. 19: Időszéri anyag. 19.10: Szórakoztató-zene. Közben körülbelül 19.50: Felolvasás. 21.15: Kardalok az Athenaeumból. 23: Tánccselezet. 24: Zene a katonai kaszinóból. Budapest I. 7.45: Torna. Utána gramofon. 11: Hírek. 11.20 és

11.45: Felolvasás. 13.05: Erdőssy Rózi énekel. 13.35: Hírek. 13.50: Flesch Imre énekel. 14.30: Hanglemezek. 15.40: Hírek. 17.15: Mit üzen a rádió? 18: Budapest Iskolánkülső Népművelési Bizottságának műsoros délutánja. 19.30: Vaszary Piroska csevegése. 19.55: Cigányzene. 20.45: Kodolányi János utiemléke. 21.15: Mozart: D-dur versenymű. 21.40: Jugoszláv irodalmi-est. 22.45: Hírek. 23.05: Jazz. 23.40: A rádió szalónzenekara. 1.05: Hírek. Budapest II. 20: Mezőgazdasági félóra. 20.30: Előadás. 21: A zeneművészeti főiskola hangversenyének közvetítése. 23.35: Hírek. Bécs. 18: Lemezek. 20.10: Vonósnégyes. 21.10: Rádióegyele. 23.50: Zongorajáték. 24.10: Bécsi népzene dalokkal. Belgrád. 18.50: A rádiózenekar hangversenye. 19.40: Lemezek. 23.20: Vendéglői zene. 23.50: Tánccselezet. Frankfurt. 19: Alpesi indulók és táncok. 21.10: Operett. 23.30: Könnyű-zene. 1: Tánccselezet. Hamburg. 20: Ifjúsági ének. 23.30: Zenekari hangverseny. 24: Tánccselezet. Milánó. 21.40: Vegyes-zene. 22: Verdi: Aida opera, utána tánccselezet. Prága. 23.15: Lemezek. 23.30: Tánccselezet. Róma. 20: Lemezek. 21.40: Dalegyvele. 22.20: Szimfonikus hangverseny. 24.30: Tánccselezet. Stockholm. 18.05: Strauss, Schubert és Brahms-dalok. 19: Lemezek. 21.45: Régi tánccselezet. 23: Modern tánccselezet. Strassbourg. 21.15: Uj tán-

Vissza kell adni

ugyan a könyvet, de a tudás a szórakozás, az élvezet ös marad.

Ezt nyújtja

a DELI HIRLAP előfizetőnek havi 25 leiert, minden másnak havi 40 leiert a

CULTURA

könyvkereskedés kölcsönkönyvtár Timișoara IV., Bv. Carol

Naponta lehet cserélni!

lemezek. Stuttgart. 19.30: Lemezek. 21: Vidám dalos, zenés-est. Varsó. 20.30: Zenekari hangverseny és karének. 22: Tánccselezet. 23.30: Énekar. 23.30: Zongorajáték. Tánccselezet.

Ápróhirdetések

Állást keres

Gyermekgondozónő

ki a csecsemőgondozásban jártas, azonnalra állást keres. Cimeket kérem a kiadóba „Gyermekgondozónő” jellegre leadni. (4080)

Angol-francia

órákat ad a két nyelvet tökéletesen beszélő urinő. Esetleg fél napos elfoglaltságot is vállal uri családnál. Cimeket „Angol-francia” jellegre a kiadóba kérek. (4081)

Perfekt vasalónő

aki kemény ing és gallér vasalását is vállalja házaknál és otthon is munkát vállal. II., Str. Telegrafului 65. (4031)

Vakás

1-szobás

kerti fürdő-szobás garzonlakás, azonnal kiadó. III., Str. Treboniu Laurean 3. (4830)

Két-szobás

lakás fürdőszobával és összes mellékkel azonnal is kiadó. III., Str. Odobescu 40, emeletes sarokház. (4938)

Uj modern

családi ház a III. kerületben, Str. Caras 9, két szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha és mellékkel, közel a villamos megállóhoz, azonnal kiadó. Érdeklődni lehet Bulevardul Filipescu 7 szám. Cseri István urnál. (4936)

1-szobás

kényelmes fürdőszobás, konyhás lakást az I. kerületben vagy a Bulev. Mihai Viteazul elején kívénnék. Cimeket „Pontos fizető” jellegre a kiadóba kérek. (3002)

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-téle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert három színben. Kapható kizárólag a Városi gyógyszerárban a „Fekete Sas” L. Piața I. C. Brătianu

Adás-vétel

Márkás olajestmények

igen jutányosan kaphatók. Ritka alkalmi vétel. Cim a kiadóban. (4083)

Eladó

jó állapotban lévő kézimangorló. I., Piața Brătianu 3. Ungár. (3084)

Pipák, szipkák

valódi tajtkékből, ujak és régiék, borostyán, elefántgyarból, ugyszintén fából, galetitből, dohánytárcák, szivarnak, cigarettának borból, pléből, alpakából. és mindenféle dohányzati cikkek karácsonyi ajándéknak legolcsóbban vásárolhat March special trafikban, Timișoara IV., Piața Kütt! 1. (4923)

Akar-e örömet szerezni?

Akkor vegyen maradandó értékű ajándékot, Alkalmi vételekből brilliáns ékszerek, arany, ezüstök, perzsaszőnyegek, műtárgyak, fotocikkek, porcellánok, kristályok és számtalan tárgyaimból szívesen juttatok k. vevőimnek karácsonyi ajándékot igen olcsón.

STERNBERG

Mercy-utca (842)

Törött aranyat

aranyfogat, ezüstöt, annak valódi értékéért csak „Ora Fixa”-cégnél adhatja el. IV., Str. I. C. Brătianu 31. (1020)

Antik íróasztal

olcsón eladó. Cim a kiadóban. (4032)

Sürgősen eladó

plüss ottomán, összecsukható asztal és több más tárgy. II., Strada Matasarilor 33. (490)

Eladó fényképezőgép

9x12-es, lemez- és filmkazzettákkal, jutyos árban kapható. Alkalmos karácsonyi ajándék. Cim a kiadóban. (402)

Különírtó

Olesón

beiron nádszékeket egy vak. II., Str. Glor. 9. Ádám Willwerth. (438)

Leszaladt harisnyaszemek

felszedését pontosan és olcsón vállalom. I. ker., Str. Gh. Asachi 21. Ujtér sarokház.

A legnagyobb öröm a gyermek részére karácsonykor egy jó könyv!

Előfizetőink és olvasóink a Déli Hirlap kiadóhivatalában a következő könyveket vásárolhatják

önköltségi árban:

Tutsek Anna: Tréfás mesék	20 lei
Grimm-mesék	20 lei
Balla Ignác: Két kis lurkó	20 lei
Szinetár György: 8 fiu 8 története	20 lei
Szegedy Ila: Kis fiuk, kis lányok igaz története	20 lei
Gárdonyi Géza: Mindentudó Gergely bácsi	20 lei
Benedek Elek: Öcsike	20 lei
Z. Tábori Piroska: Béke-sziget	20 lei
Swift: Gulliver utazásai	20 lei
Ego: Bodnár Ilus pályaválasztása	45 lei
Andersen meséi	60 lei
Tutsek Anna: Régi emlékek	60 lei
Courths-Mahler: A kis libapásztor	90 lei
Donászy Ferenc: Oroszlánok és tigrisek között	65 lei
Cooper: Az utolsó mohikán	50 lei
Elen Mary dr. Fábán: Egy csokorba kötött mese	55 lei
Greenhorn: Három világrész csavargója	144 lei
Andrews: A sarkoktól az egyenlítőig	144 lei
Muncke: Hagenbeck munkában	144 lei

és még számos más gyermek- és ifjúsági könyv a legolcsóbb áron.

Vidéki előfizetőinknek postán küldjük a kívánt könyveket a portó hozzászámításával utánvételi

Déli Hirlap kiadóhivatala

Timișoara I., Piața Brătianu

A Déli Hirlap zsebnaptára

1937. évre

a jövő héten jelenik meg

Minden előfizető

ingyen kapja!

Tartalma a naptárrészen kívül Engel-Endre Károly a Timișoarai Kereskedők Egyesülete főtítkáranak összeállításában mindazt, amit az adókról

- kereskedőnek
- iparosnak
- háztulajdonosnak
- földbirtokosnak
- ügyvédnek
- orvosnak
- tisztviselőnek
- munkásnak
- szabadoglalkozásúnak tudnia kell.

ismerteti a munkaszerveződesről szóló törvényt, a betegpénztár illeteit és vezértonalat nyújt a bélyegtörvény labirintusában. Feljes mentőtanfolyamot közöl és még sok hasznos és szórakoztató tudnivalót